

Sundhed, omsorg og pædagogik

Indhold

1. Generelt om grundforløb	2
2. Praktiske oplysninger.....	2
3. Generelle regler for adgang.....	3
4. Grundforløb i en erhvervsuddannelse.....	3
5. Skoleundervisningen	4
6. Skolens pædagogiske og didaktiske overvejelser for grundforløb.....	5
6.a Organisering af undervisningen.....	5
6.b Logbog	6
7. Den personlige uddannelsesplan	6
8. Bedømmelsesplan	6
8.a Bedømmelse af de enkelte fag	7
8.b Afsluttende prøve.....	7
8.c Bevis for gennemførelse af grundforløb.....	8
9. Oversigt over fagfordeling.....	9
10. Mål for undervisningen	14
10.a Fra kompetencemål til læringsmål	14
10.b Dansk	17
10.c Erhvervsrettet andensprogsdansk.....	20
11. Elevens arbejdstid.....	22
12. Overgangsordning	22

Indgangen Sundhed, omsorg og pædagogik

1. Generelt om grundforløb

Grundforløbet er den indledende del af erhvervsuddannelsernes indgang Sundhed, omsorg og pædagogik. Et grundforløb i denne indgang skal give eleven kendskab til arbejdet med ældre og med børn og unge. På grundforløbet vil eleven blive forberedt til at kunne tage en af de uddannelser, der kan give arbejde i bl.a. institutioner for børn, handicappede og ældre. Et grundforløb kan varer op til 60 uger.

2. Praktiske oplysninger

Overordnet ansvarlig for SOSU Nords uddannelser er Uddannelseschef Anja Viegh Jørgensen.

SOSU Nord udbyder grundforløb samt støttefunktioner på følgende adresser:

Hjørring

Afdelingsleder: Jens Bols

Uddannelses- og erhvervsvejleder: Eva Bjerregaard

Læsevejleder: Lillian Nielsen, Ole Justenlund

Vodskov

Uddannelsesleder: Per S. Andersen

Uddannelses- og erhvervsvejleder: Anders Nielsen og Dorthe Drastrup

Læsevejleder: Anni Ølgaard

Svenstrup

afdelingsleder: Mette Thoft Mikkelsen

Uddannelses- og erhvervsvejleder: Vibeke H. Henriksen

Læsevejleder: Dorte Bang

Alt vedrørende optagelse af elever til grundforløb på SOSU Nord varetages af uddannelses- og erhvervsvejleder på de tre afdelinger.

Personlig Rådgivning for alle tre afdelinger varetages af Jonna Rosenkilde.

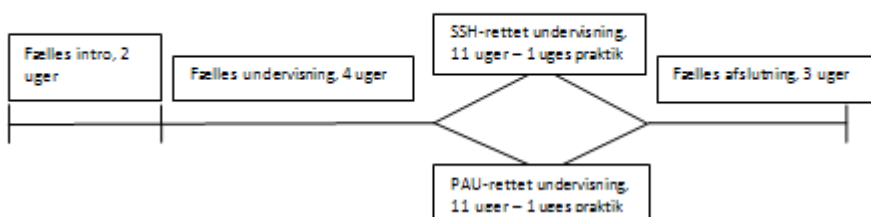
3. Generelle regler for adgang

Adgang til en erhvervsuddannelse har alle, der har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven.

4. Grundforløb i en erhvervsuddannelse

På SOSU Nord er der flere valgmuligheder for et grundforløb. Ved starten af grundforløbet finder eleven og en af skolens vejledere samt kontaktlæreren sammen ud af hvilken type af grundforløb, der vil give eleven størst udbytte. Udover det ordinære grundforløb har SOSU Nord tre grundforløbspakker, som hver især tager højde for den enkelte elevs ønsker og behov.

Det ordinære grundforløb på SOSU Nord er på 20 uger:

Eleverne vil på det ordinære grundforløb opnå de kompetencer, de skal besidde for at starte på hovedforløbet indenfor social- og sundhedsområdet. Forløbet er opbygget således, at eleverne har en fælles introduktion på 2 uger, derefter fællesundervisning på 4 uger. De efterfølgende 11 uger vil undervisningen på baggrund af elevernes valg af uddannelsesretning blive opdelt i to - henholdsvis social- og sundhedsområdet eller det pædagogiske område – i den periode vil elever endvidere skulle 1 uge i praktik. Efter de 11 uger vil eleverne have fælles afslutning af forløbet på 3 uger.

Derudover udbyder skolen følgende grundforløbspakker:

- Pakke med opkvalificering – 40 uger
Pakken er for elever der har brug for opkvalificerende undervisning. Det kan være faglige, personlige eller almene behov. Forløbet indeholder virksomhedsforlagt undervisning.

- Pakke med udvidet vejledning – 34 uger

Pakken er for elever, som ikke er sikre på, hvilken uddannelse de vil have. Målet i denne pakke er, at eleven finder ud af, hvilken uddannelse han/hun skal vælge. Forløbet indeholder virksomhedsforlagt undervisning.

- Pakke for elever med anden etnisk baggrund end dansk – 40 uger

Pakken er for elever med anden etnisk baggrund end dansk, hvor der udover udvikling af sproglige, personlige- og faglige kompetencer sættes fokus på undervisning i erhvervsrettet dansk som andetsprog. I forløbet indgår desuden et særlig udvidet praktikforløb.

Fælles for alle grundforløb er, at de kvalificerer til at søge ind på social- og uddannelsen eller den pædagogiske assistentuddannelse. Formålet med grundforløbet er således, at den enkelte elev bliver parat til at begynde på hovedforløbsuddannelse.

5. Skoleundervisningen

Skoleundervisningen skal ifølge LBK nr 510 af 19/05/2010 under hele uddannelsesforløbet på en helhedsorienteret måde omfatte både praktisk og teoretisk undervisning med henblik på at give eleverne fornødne generelle og specielle kvalifikationer, herunder at.

1. give eleverne forudsætninger for at varetage de funktioner, uddannelserne tager sigte på, og i forbindelse hermed fornøden viden om og fornødne færdigheder i anvendelse af relevant teknologi,
2. give eleverne forudsætninger for selvstændigt og ved efter- og videreuddannelse at udbygge deres kvalifikationer, herunder forudsætninger for videregående uddannelse, eventuelt efter supplerende valgfri undervisning
3. bidrage til elevernes personlige udvikling,
4. give eleverne forståelse af samfundet og dets udvikling, herunder navnlig af virksomhedernes og de ansattes rolle i en almindelig erhvervsmæssig og samfundsmæssig sammenhæng og af arbejdsmarkedsforhold og arbejdspladsforhold og
5. give eleverne kompetencer, der retter sig mod innovation og selvstændig virksomhed samt fremmedsprog og kulturforståelse.

Skoleundervisningen tilrettelægges i almindelighed således, at grundforløbet omfatter emner, der er fælles for flere uddannelser, og således at der i øvrigt i skoleforløbet sker en faglig specialisering.

De kompetencemål, som elever skal opfylde ved overgang fra grundforløbet til skoleundervisning i hovedforløbet, fastsættes af undervisningsministeren i reglerne om de enkelte uddannelser. SOSU Nord har tilrettelagt de udbudte undervisningsforløb ud fra disse mål.

6. Skolens pædagogiske og didaktiske overvejelser for grundforløb

Skoleundervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra elevens kommende arbejdsområde.

I henhold til PBL-princippet tilrettelægges undervisningen på skolen som en vekslen mellem lærerstyring og elevstyring, samt mellem fagligt orienteret undervisning og projektorienteret undervisning. Der veksles mellem 4 overordnede didaktiske principper:

1. Undervisning i form af oplæg, instruktioner, rollespil, diskussioner mv.
2. Opgaver som formuleres af enten lærer eller elev og som besvares enten gruppevis eller individuelt.
3. Studier der kan foregå gruppevis eller selvstændigt.
4. Projekt, som udfordrer eleven proportionelt med uddannelsens niveau.

6.a Organisering af undervisningen

Skoleundervisningen skal styrke elevernes forståelse af tværfaglige sammenhænge og helheder samt bidrage til udviklingen af personlige kompetencer.

Undervisningen på SOSU Nord er hovedsagelig opdelt i temaer som gennemføres i undervisningsforløb og i projektorganiserede forløb, der inddrager elevens eventuelle erfaringer i relevante undervisnings- og arbejdsituationer. Princippet i undervisningen bygger på den idé, at eleven gives betingelser for selv at kunne udvikle sin aktuelle viden, hvilket understøtter PBL-princippet om at give eleverne mulighed for at tilegne sig viden, færdigheder og holdninger gennem forskellige måder at lære på.

Undervisningen tilrettelægges på en sådan måde, at eleven hjælpes til selv at skabe sin viden, erfaring og kunnen ud fra oplevelser med løsning af opgaver og problemstillinger. I den tematiserede del af undervisningen understøtter fagene hinanden og undervisningen

tager udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra elevens kommende arbejdsområde.

De enkelte metoder i undervisningen tilrettelægges ud fra og anvendes i forhold til, hvilken læring, der tilsigtes i relation til elevernes forudsætninger. Metodisk arbejdes der således varieret og differentieret

med udgangspunkt i elevernes individuelle ressourcer, hvilket er en del af SOSU Nord's arbejder med individuelle læringsstile.

6.b Logbog

På SOSU Nord anvendes der logbog som et redskab til læring. En logbog er en bog hvor eleven kan skrive om de ting, vedkommende har beskæftiget sig med både i undervisningen og på praktikpladsen.

En elev styrker sin læring når han/hun reflekterer over det, som der lige er arbejdet med. Man kan sige at eleven "kaster tankerne tilbage" på det han/hun lige har arbejdet med. Når eleven bruger sin logbog skal han/hun give sig selv mulighed for at reflektere over egen læring.

Logbogen er et arbejdsredskab hvor man som elev på SOSU Nord kan følge sin egen udvikling i uddannelsesforløbet. Det kan være meget lærerigt at læse i logbogen efter noget tid – måske opdager eleven ting, han/hun syntes var svære i begyndelsen men som nu slet ingen betydning har mere.

Spørgsmål eleven kan stille sig selv ved skrivning i logbog:

- Hvad har jeg lært i dag?
- Hvad var let? Hvad var svært?
- Hvordan var min indsats?
- Hvordan kommer jeg videre?

7. Den personlige uddannelsesplan

Uddannelsesplanen skal med hensyn til grundforløbet endvidere indeholde oplysninger om:

- grundforløbets forventede varighed, begyndelses- og afslutningstidspunkt.
- elevens mål for grundforløbet, herunder elevens uddannelsesønsker eller uddannelsesvalg og eventuelle ønsker om supplerende videreuddannelseskompetence.
- den undervisning, eleven har tilmeldt sig, herunder eventuelt projektarbejde og valg af valgfri undervisning.
- de prøver, eleven skal deltage i.
- oplysninger om alternativt valg af skoleundervisning, hvis eleven ikke kan fortsætte i den primært ønskede uddannelse.

8. Bedømmelsesplan

Bedømmelse er det praktiske og konstruktive redskab, der anvendes i forhold til elevens udvikling og opnåelse af både de personlige og faglige kompetencer. Den løbende bedømmelse er et centralt element i skolens kvalitetssikring. Skolen foretager løbende og afsluttende bedømmelser af elevens udvikling og standpunkt i grundforløbet efter reglerne om grundfag og reglerne om de enkelte uddannelser.

8.a Bedømmelse af de enkelte fag

Grundfagene tilrettelægges i henhold til bekendtgørelse om grundfag og centralt udarbejdede valgfag i erhvervsuddannelserne. Grundfag omfatter praktisk og teoretisk undervisning, der bidrager til at give erhvervsuddannelserne faglig bredde. Samtidig har grundfagene til formål at opfylde krav til ungdomsuddannelserne, herunder med hensyn til at fremme den personlige udvikling, at bidrage til studiekompetence og at give en forståelse af samfundet og dets udvikling.

Bedømmelsen af de enkelte fag foretages efter 12-skalaen. På SOSU Nord indgår endvidere udvalgte personlige kompetencer med særlig erhvervsfaglig relevans som en del af bedømmelsesgrundlaget:

For begynderniveauet omfatter de personlige kompetencer:

Lyst til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder, modtage/reagere på, være klar over, følge med, være sig bevidst, opdage, acceptere, tage ansvar for Udvikle selvstændighed

For rutineniveauet omfatter de personlige kompetencer:

Evne til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger, værdsætte, godtage/sætte pris på, tage initiativ, se forbindelser, se forskelligheder, afgøre, kommunikation med andre om løsningen af mere komplicerede problemstillinger, fleksibilitet, Omstillingsevne

For det avancerede niveau omfatter de personlige kompetencer:

Evne til selvstændigt at tage ansvar, have en værdiforankret grundholdning, vælge, undersøge, generalisere, gennemføre, gøre sit eget, påvirke, udvise initiativ til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemstillinger, kvalitetssans, kreativitet

8.b Afsluttende prøve

Grundforløbet afsluttes med et projekt, der danner grundlag for en prøve, hvor elevens tilegnelse af de kompetencemål, som eleven skal opfylde ved overgang fra grundforløb til hovedforløb bedømmes.

Prøven følger reglerne i bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser. Eksaminationen skal i almindelighed vare 30 minutter inklusiv votering. På SOSU Nord vil bedømmelsen af den afsluttende prøve ske efter 12-skalaen.

Elever, der har gennemført supplerende grundforløbsundervisning efter et afsluttet grundforløb inden for samme indgang, skal ikke afslutte undervisningen med et nyt grundforløbsprojekt og – prøve.

Jf. bek nr. 163 af 07/03/2008 er det en betingelse for at påbegynde skoleundervisningen i hovedforløbet tandklinisk assistent og hospitalsteknisk assistent, at eleven har opnået beståkarakter i grundforløbets afsluttende prøve. Det er således ikke et krav for at påbegynde skoleundervisningen i hovedforløbet social- og sundhedsuddannelsen eller pædagogisk assistentuddannelsen.

Det fremgår at hovedbekendtgørelsens § 62, at grundforløbsbeviset udstedes på baggrund af en helhedsvurdering af, om eleven opfylder de mål, der er fastsat for at påbegynde et hovedforløb. Der er ikke et krav om, at eleven har bestået prøven i grundforløbsprojektet.

Det skal fremgå af beviset, hvilke hovedforløb eleven vil kunne fortsætte i på tidspunktet for bevisets udstedelse, jf. § 62, stk. 2.

8.c Bevis for gennemførelse af grundforløb

Når grundforløbet er afsluttet, udsteder skolen et bevis for gennemført grundforløb, såfremt eleven efter skolens samlede vurdering har opnået de nødvendige faglige og personlige forudsætninger for at kunne fortsætte i et hovedforløb, herunder opfyldt eventuelle krav efter reglerne om den pågældende uddannelse for den eller de uddannelser, eleven ønsker at fortsætte i.

Et bevis for gennemført grundforløb skal indeholde oplysning om de kompetencemål, som eleven har opnået, og om den valgfri undervisning, eleven har gennemført, med angivelse af eventuelle standpunkts- eller prøvekarakterer. Beviset skal indeholde oplysning om, hvilken eller hvilke hovedforløb eleven vil kunne fortsætte i på tidspunktet for bevisets udstedelse.

Hvis eleven ved afslutningen af grundforløbet ikke opfylder betingelserne for at kunne fortsætte i det hovedforløb, som elevens personlige uddannelsesplan retter sig mod, eller eleven afbryder grundforløbet,

udsteder skolen en erklæring med oplysning om den gennemførte undervisning og eventuelle prøver. Eleven har ret til eventuelle beviser for enkeltfag, hvis der er grundlag for det.

9. Oversigt over fagfordeling

Grundfag:

Obligatoriske grundfag:

- Dansk niveau F
- Førstehjælp og elementær brandbekæmpelse (0,5 uge)

For at sikre, at eleverne når de fælles kompetencemål, skal undervisningen desuden inddrage elementer fra andre grundfag:

- Arbejdsmiljø (1 uge)
- Læring, kommunikation og samarbejde (1 uge)
- Ergonomi
- IT
- Social- og samfundsfag

Områdefag og grundfag

For at sikre, at eleverne opnår de særlige kompetencemål forud for hovedforløbene pædagogisk assistent og social- og sundhedsuddannelserne, skal inddrages elementer fra social- og sundhedsuddannelsernes og pædagogisk assistentuddannelsens grundfag og områdefag:

- Naturfag F niveau (sosu)
- Idræt F niveau (pau)
- Samfundsfag niveau F (pau)
- Aktivitetsfag
- Pædagogik med psykologi
- Sundhedsfag

Fag:	20 uger SSH	20 uger PAU	40 uger	34 uger	2 sproget
Arbejdsmiljø	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge
Læring, kommunikation og samarbejde	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge

Ergonomi	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge
Informationsteknologi	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge
Dansk	2 uger	2 uger	4 uger	4 uger	4 uger
Erhvervsrettet andensprogsdansk					4 uger
1. Hjælp og brand	0,5 uge	0,5 uge	0,5 uge	0,5 uge	0,5 uge
Naturfag	2 uger		2 uger	2 uger	2 uger
Idræt	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge	1 uge
Samfundsfag		1,5 uge	1,5 uge	1,5 uge	1,5 uge
Praktik	1 uger	1 uger	2+2 uger	2+2 uger	2+3+4+4 uger

Sundhedsfag	3 uger	3 uger	6 uger	5 uger	3 uger
Pædagogik m. psykologi	2 uger	2 uger	6 uger	4 uger	2 uger
Aktivitets og praktiskfag	2,5 uger	3 uger	6 uge	4 uger	2 uger
Samfundsfag	2 uger	2 uger	5 uger	4 uger	3 uger

I alt uger:	20 uger	20 uger	40 uger	34 uger	40 uger
-------------	---------	---------	---------	---------	---------

Valgfag

Der er 2 x 1 uge til rådighed for valgfag.

Skolen udbyder følgende valgfag på de længere forløb (over 20 uger):

Engelsk:

En spændende uge hvor du arbejder med engelske øjne omkring børn og ældre.

- Dag 1: Du og din gruppe får brev fra USA. Det er en familie som gerne vil have informationer om jeres børnehave/plejehjem. Du og din gruppe skal derfor i løbet af denne dag beskrive og lave en plan over jeres børnehave/plejehjem –
I kan komme ind på
- Beliggenhed
 - Hvor mange og hvem bruger stedet
 - Fysiske omgivelser
 - Måltider
 - Indretningen af institutionen
 - Ansatte
 - Dagens rytme
- Ud fra jeres beskrivelse skal I formulere et svarbrev til den amerikanske familie.
Dagen afsluttes med oplæsning af gruppernes breve.
- Dag 2: Dagen indledes med at læse tekster, der handler om gamle mennesker eller børn. Med disse som inspiration skal du beskrive en beboers eller et barn og dens families livshistorie.
Dagen afsluttes med at beskrivelserne fortælles for de andre.
- Dag 3: Du og din gruppe skal beskrive og planlægge en uges aktiviteter på jeres institution. Den skal indeholde sang, fysik aktivitet og oplæsning i aktiviteterne.
Dagen afsluttes med at aktiviteterne prøves på de andre. (1-2 aktivitet per gruppe)
- Dag 4: Familien fra USA kommer på visit. Planlæg en endagsudflugt for en gruppe af børnene/beboerne sammen med denne familie.
Ting I skal tænke på:
- Sted
 - Priser/økonomi
 - Kørsel
 - Måltider
 - Seværdigheder
 - Særlige hensyn
- Skriv et udførligt program for dagen. Vi afslutter dagen med at I fremlægger denne for hinanden. Hvilken udflugt vil I helst deltage i?
- Dag 5: Familien fra USA tilbringer en dag på institutionen. Planlæg et lille teaterstykke som skal opføres for familien.
Dagen og ugens engelske univers afsluttes med generalprøve på teaterstykkerne.

Kreativt værksted:

Niveau: Begynder, let øvet.

Mål: At eleven:

- Opnår indsigt i en given aktivitets betydning for livsudfoldelse
- Opleve hvordan tid og sted forsvinder i den kreative proces
- Opdage nye sider af sig selv igennem aktiviteten

Eksempel på indhold i kreativt værksted:

Emne: Akvarel

- Dag 1 Teoretiske oplæg – farvelære – komposition – teknikker.
- Dag 2 Udgangspunkt i opsætninger. Lys og skygge. Finde motiv
- Dag 3 Selvstændig opgave
- Dag 4 Selvstændig opgave. Ramme, passepartout. Planlægge udstilling.
- Dag 5 Udstilling med besøgende. Evaluering.

Matematik:

Mål: At give de enkelte elever mulighed for, at opnå den viden og de færdigheder, den enkelte har behov for, især med henblik på, at kunne gennemføre uddannelsen på SOSU eller PAU.

Metode:

Med udgangspunkt i elevens dagligdag og nuværende matematisk niveau, tilrettelægge undervisningsforløb for den enkelte elev.

Så vidt det er muligt anvendelse konkretmateriale.

Workshops

Undervisningen vil være meget differentieret, da der skal tages hensyn til den enkelte elevs fagønsker og niveau.

Tilbud/indhold:

De 4 regnearter.

Børnehavedflugt/lejerskole på 3 dage.

- Oplæg med gennemgang af de 4 regnearter
- Indkøbsmængder
- Priser

Brøk/procent/decimaltal.

Kostberegninger

- Oplæg med gennemgang af brøk/procent/decimaltal
- Plejehjemsbeboers dagskost
- Mængder
- Energiberegning
- Energi %
- Evt. med Regneark (Excel).

Økonomi (budget, lån, afbetaling m.m.)

Køb en ny computer

- Forudsætning: Kendskab til de 4 regnearter og procentregning
- Sammenligning af finansieringsmuligheder
 - Kontant
 - Afbetaling
 - Banklån

Excel regneark

Anvendelsen af regneark

Hvor kan det bruges?

- Regnskab/budgetlægning
- Kostberegning
- Låneafskrivning
- m.m.

Geometri (figurer, m.m.)

Indret en legeplads

Algebra (bogstavregning, grafer)

Valuta

IT

Overordnet mål: at give eleven mulighed for at tilegne sig IT kompetencer, der findes nødvendige på hovedforløbet.

Alm. Tekstbehandling:

- Word
- Powerpoint
- Vedhæfte filer til mails
- Typografi
- Kildeangivelse
- Kopi / print på skolen

Søgekriterier:

- Google
- Kritisk søgning
- Søgning i sosunords bibliotekets database

Dokumentation:

- Casearbejde
- Introduktion til IT i institutionerne
- Etik

Tips og tricks:

- I-tunes
- Filmstriben
- Youtube
- Bonanza
- Netikette
- Sproget.dk
- Adgang for alle
- Ligetil.nu

Opdatering:

- Elevplan
- Kursistintra
- Kopi / print på skolen

10. Mål for undervisningen

10.a Fra kompetencemål til læringsmål

De fælles kompetencemål:	Læringsmål:
1. Møde andre mennesker på en etisk og respektfuld måde samt forstå betydningen af egen rolle i mødet med andre mennesker.	1. Du skal vise og vide, hvordan man opfører sig ordentligt overfor andre mennesker.
2. Medvirke ved sikkerheds- og sundhedsmæssige opgaver og til, at arbejdsmiljøarbejdet sker systematisk svarende til grundfaget Arbejdsmiljø (1 uge)	2. Du skal være med til, at alle føler sig sikre og trives på klassen og i andre sammenhæng.
3. Anvende viden om læreprocesser og fungere hensigtsmæssigt i samarbejdssituationer samt kommunikere og samarbejde under hensyntagen til menneskers forskellighed svarende til målene for grundfaget Læring, kommunikation og samarbejde (1 uge)	3. Du skal kunne indgå i det gode samarbejde og bruge din viden omkring kommunikation, så alle deltager, bliver set, hørt og forstået. Du skal vide, hvordan du lærer, og du skal leve op til de krav, der stilles, når du tager en uddannelse.
4. Med henblik på at sikre en optimal ergonomisk adfærd anvende viden om kroppens opbygning og psykens funktion i forhold til arbejdets udførelse samt arbejdsstedets indretning svarende til grundfaget Ergonomi.	4. Du skal kunne bruge kroppen rigtigt og anvende din viden om indretning og redskaber, så du ikke får arbejdsskader.
5. Anvende IT til løsning af arbejdsopgaver svarende til grundfaget Informationsteknologi (uden for niveau).	5. Du skal kunne vælge og anvende relevante IT værktøjer, når du laver opgaver.

De særlige kompetencer forud for den pædagogiske assistentuddannelse.

De særlige kompetencemål:	Læringsmål:
1. Forstå betydningen af at vælge hensigtsmæssig livsstil ud fra viden om hvad kost og motion betyder for fysisk og psykisk velvære og hvordan det kan understøtte et godt arbejdsliv.	1. Du skal forstå og kunne forklare, hvad du skal gøre for at leve et sundt liv - privat og på arbejde.
2. Anvende grundlæggende pædagogiske og psykologiske begreber til at forstå menneskers forskellighed og til at være bevidst om egne livsværdier og holdninger.	2. Du skal vise, du kan lytte til og rumme andres meninger. Du skal kunne give udtryk for egne holdninger og meninger og forklare det med pædagogiske og psykologiske begreber.

3. Medvirke til at i gang sætte aktiviteter for andre ud fra aktiviteterens betydning for menneskers sundhed og trivsel i hverdagen, samt blive opmærksom på betydningen af selv at have et aktivt liv.	3. Du skal sammen med andre være med til at planlægge og gennemføre aktiviteter, og du skal kunne forklare, hvorfor disse er vigtige for din og andres sundhed og trivsel.
4. Forstå baggrunden for anerkende kommunikation og indgå i kommunikation, der understøtter anerkende relationer.	4. Du skal forklare, hvorfor man skal tale og lytte med respekt, selv om man er uenig. Du skal tale med andre, så de oplever at blive hørt, selv om I ikke er enige.
5. Forstå betydningen af at arbejde med konflikthåndtering.	5. Du skal forklare, hvorfor det er vigtigt at løse uvenskab og leve med uenigheder.
6. Identificere forhold omkring sundhed og pege på sundhedsopgaver indenfor det pædagogiske område og omsorgsområdet på baggrund af kendskab til faktorer, der påvirker menneskers sundhedstilstand.	6. Du skal vide og vise, hvad der skal til for at forebygge sygdom og fremme sundhed i din kontakt med andre mennesker.
7. Finde motivation og lyst til gennem fysisk aktiviteter at opnå en god fysisk form og udfolde sig kreativt gennem idræt og bevægelse alene eller i samarbejde med andre, svarende til Idræt på E niveau.	7. Du skal vide, hvad der sker med kroppen, når du er fysisk aktiv. Du skal selv være fysisk aktiv og vise, at du har lysten til at forbedre din egen fysiske form.
8. Vurdere grundlæggende samfundsmæssige, samfundsøkonomiske og sociale forhold og deres betydning for den enkelte og samfundet som helhed, svarende til grundfaget Samfundsfag F niveau.	8. Du skal vide og forklare, hvordan vores samfund fungerer grundlæggende - både for dig selv og andre.

De særlige kompetencemål forud for social- og sundhedshjælperuddannelsen.

De særlige kompetencemål:	Læringsmål:
1. Vælge hensigtsmæssig livsstil ud fra viden om kost og motions betydning for fysisk og psykisk velvære, og hvordan det kan understøtte et godt arbejdsliv.	1. Du skal vise og vide, hvad du skal gøre for at leve et sundt liv - privat og på arbejde.
2. Identificere elementære sundhedsopgaver indenfor pleje- og omsorgsområdet på baggrund af kendskab til faktorer, der påvirker menneskers sundhed.	2. Du skal vide og forklare, hvad der grundlæggende skal til for at arbejde sygdomsforebyggende og sundhedsfremmende.
3. Se sammenhænge mellem individ, familie og	3. Du skal have kendskab til og kunne tage stilling til

samfund og har kendskab til og kan tage stilling til samfundsmæssige problemer inden for pleje- og omsorgsområdet.	de problemer, man inden for pleje- og omsorgsområdet arbejder med - som enkelt person, familie og samfund.
4. Anvende grundlæggende pædagogiske og psykologiske begreber til at forstå menneskers forskellighed og til at være bevidst om egne livsværdier og holdninger.	4. Du skal vise, du kan lytte til og rumme andres meninger. Du skal kunne give udtryk for egne holdninger og meninger, og du skal kunne forklare det med pædagogiske og psykologiske begreber
5. Medvirke til at igangsætte aktiviteter for andre ud fra aktivitetens betydning for menneskers sundhed og trivsel i hverdagen, samt blive opmærksom på betydningen af selv at have et aktivt liv.	5. Du skal sammen med andre være med til at planlægge og gennemføre aktiviteter, og du skal kunne forklare, hvorfor disse er vigtige for din og andres sundhed og trivsel.
6. Forstå betydningen af at arbejde med konflikthåndtering.	6. Du skal forklare, hvorfor det er vigtigt at løse uvenskab og leve med uenigheder.
7. Inddrage relevant naturfaglig viden svarende til Naturfag, niveau F, i behandlingen af sundhedsfaglige emneområder.	7. Du skal vise din naturfaglige viden i dine opgaver og fremlæggelser.

10.b Dansk

Formål

Formålet med faget er at styrke elevens sproglige bevidsthed og færdigheder, så eleven bliver bedre til at formulere sig mundtligt og skriftligt og til at lytte til og læse forskellige teksttyper med forståelse og udbytte. Formålet er endvidere at styrke elevens forudsætninger for at udnytte det danske sprog i uddannelses- og arbejdsmæssige sammenhænge og for erkendelse, oplevelse, tolerance og fællesskab.

Niveauer og vejledende uddannelsestid

Niveau F: 2,0 uger

Niveau E: 2,0 uger

Niveau D: 2,0 uger

Niveau C: 2,0 uger

Niveau F

Undervisningens mål

Undervisningens mål er, at eleven kan

1. anvende det skrevne og talte sprog hensigtsmæssigt og med en rimelig grad af korrekthed i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
2. anvende det talte og skrevne sprog med bevidsthed om sproglige normer og vilkår i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
3. redegøre for og indgå i dialog om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål og målgruppe, valg af sprog og udtryksform samt sproglig form og indhold,
4. læse med sikkerhed, forståelse, indlevelse og eftertanke,
5. udvælge, fastholde og redegøre for det væsentlige i en læst, set og hørt tekst,
6. analysere og tage stilling til forskellige teksttypers indhold, form, budskab og perspektiv,
7. anvende færdigheder i faglig læsning og i mundtlig og skriftlig kommunikation med relevans for den erhvervsfaglige uddannelse og profession,
8. anvende relevant læsestrategi i forhold til almindelige teksttyper og læseformål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
9. anvende relevante tale-, lytte- og skrivestrategier i forhold til emne og formål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
10. anvende IT til relevant kommunikation og informationssøgning og
11. anvende sin kommunikative forståelse til nytte for samarbejdet og samværet med andre.

Rammer for valg af indhold

Læsning og tekstarbejde

Undervisningen omfatter læsning og arbejde med tekster samt mundtlig og skriftlig fremstilling.

Tekster og mundtligt stof af relevans for den uddannelse eller det uddannelsesområde, eleven har valgt, skal have vægt i undervisningen.

Tekstarbejdet omfatter forskellige medier samt erhvervskommunikative, massekommunikative og litterære teksttyper. Herudover omfatter tekstarbejdet brug af grundlæggende danskfaglige metoder og redskaber til analyse, forståelse og perspektivering af tekster.

Tekster fra nyeste tid vægtes i undervisningen.

Billeder indgår blandt teksterne.

Der arbejdes med læsestrategier.

Mundtlig fremstilling

Mundtlig fremstilling omfatter elevens færdighed i at anvende talesproget hensigtsmæssigt og i at lytte og forstå ved samtale og mundtlig fremlæggelse.

Der arbejdes med lytte- og talestrategier.

Skriftlig fremstilling

Skriftlig fremstilling dyrker elevens færdighed i at udtrykke sig med sans for forskellige teksttypers særlige former og muligheder. Eksempler på faglig skrivning og formidling inden for den uddannelse, eleven har valgt, skal indgå.

Der arbejdes med sprogrigtighed, grammatik og retstavning.

Der arbejdes med skrivestrategier.

Dokumentation

Eleven dokumenterer løbende sit arbejde med faget.

Det skriftlige arbejde omfatter processkrivning og faglig skrivning. Mindst én skriftlig opgave skal repræsentere skrivning på tværs af dansk og et eller flere andre fag.

Dokumentationen opsamles i elevens portfolio, der indgår i den mundtlige eksamen.

Niveau E

Undervisningens mål

Undervisningens mål er, at eleven kan

1. anvende det skrevne og talte sprog hensigtsmæssigt og korrekt i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
2. anvende det skrevne og talte sprog med bevidsthed om sproglige normer og vilkår i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
3. redegøre for og indgå i dialog om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål og målgruppe, valg af sprog og udtryksform samt sproglig form og indhold,
4. læse med sikkerhed, hurtighed, forståelse, indlevelse og eftertanke,
5. udvælge, fastholde og redegøre for det væsentlige i en læst, set og hørt tekst,
6. analysere, tage stilling til og reflektere over forskellige teksttypers indhold og form, budskab og perspektiv,
7. styre en skriveproces med defineret mål,
8. anvende relevant læsestrategi i forhold til teksttyper og læseformål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
9. anvende relevante tale-lytte- og skrivestrategier i forhold til emne og formål i erhvervsfaglige, uddannelsesmæssige og almene sammenhænge,
10. anvende IT til relevant kommunikation og informationssøgning og
11. anvende sin kommunikative forståelse til nytte for samarbejdet og samværet med andre.

Rammer for valg af indhold

Læsning og tekstarbejde

Undervisningen omfatter læsning og arbejde med tekster samt mundtlig og skriftlig fremstilling.

Tekster og mundtligt stof af relevans for den uddannelse eller det uddannelsesområde, eleven har valgt, skal have vægt i undervisningen.

Tekstarbejdet omfatter forskellige medier samt erhvervskommunikative, massekommunikative og litterære teksttyper. Herudover omfatter tekstarbejdet brug af grundlæggende danskfaglige metoder og redskaber til analyse, forståelse og perspektivering af tekster.

Tekster fra nyeste tid vægtes i undervisningen.

Billeder indgår blandt teksterne.

Der arbejdes med tekst- og kommunikationsformer i relation til virksomhedens interne og eksterne kommunikation.

Der arbejdes med læsestrategier.

Mundtlig fremstilling

Mundtlig fremstilling omfatter elevens færdighed i at anvende talesproget på en hensigtsmæssig måde og i at lytte og forstå ved samtale og mundtlig fremlæggelse.

Der arbejdes med lytte- og talestrategier.

Skriftlig fremstilling

Skriftlig fremstilling dyrker elevens færdighed i at udtrykke sig med sans for forskellige teksttypers særlige former og muligheder. Eksempler på faglig skrivning og formidling inden for den uddannelse, eleven har valgt, skal indgå.

Der arbejdes med sprogrigtighed, grammatik og retstavning.

Der arbejdes med skrivestrategier.

Dokumentation

Eleven dokumenter løbende sit arbejde med faget.

Det skriftlige arbejde omfatter processkrivning og faglig skrivning. Mindst én skriftlig opgave skal repræsentere skrivning på tværs af dansk og et eller flere andre fag.

Dokumentationen opsamles i elevens portfolio, der indgår i den mundtlige eksamen.

Afsluttende bedømmelse – gældende for niveau F og E

Der gives en afsluttende standpunktskarakter. Standpunktskarakteren udtrykker elevens standpunkt i forhold til fagets mål.

10.c Erhvervsrettet andensprogsdansk

Formål

Formålet med faget er at styrke elevens kommunikative, sproglige og kulturelle kompetencer, så eleven kan læse, skrive, tale og lytte til og forstå dansk i sammenhænge, der vedrører uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund.

Faget styrker elevens forudsætninger for at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse og varetage arbejdsopgaver, hvori dansk indgår, og for at kunne fungere som aktør i erhvervslivet og som borger i samfundet. Faget styrker dermed elevens mobilitet i forhold til det danske arbejdsmarked.

Niveau og vejledende uddannelsestid

Niveau F: 4,0 uger

Niveau F med en varighed på 4,0 uger er for elever med ringe forudsætninger i forhold til niveauet.

Niveau F

Undervisningens mål

Undervisningens mål er, at eleven kan

1. anvende sproget hensigtsmæssigt i almindelige situationer i uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund
2. anvende et enkelt sprog i almindelige situationer i uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund
3. anvende enkle, hensigtsmæssige tale-, skrive-, lytte- og læsestrategier
4. anvende såvel verbale som nonverbale strategier
5. forstå talt sprog i almindelige situationer i uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund
6. læse og forstå enkle tekster i relation til elevens uddannelse
7. skrive enkle informationer fra uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund
8. tale i et enkelt sprog om uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund
9. anvende sproglig opmærksomhed i almindelige situationer i uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund
10. anvende viden om egen og andres kultur i uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund
11. anvende it til kommunikation, informationssøgning, sprogtræning og tekstproduktion.

Rammer for valg af indhold

Sprogbrug

Undervisningen i erhvervsrettet andetsprogsdansk tager udgangspunkt i brugen af dansk til faglige og fagsproglige formål i såvel formelle som uformelle sammenhænge inden for uddannelse, arbejde, erhvervsliv og samfund.

Indhold

I undervisningen i erhvervsrettet andetsprogsdansk arbejdes med følgende indholdsområder:

- fagene og den faglige uddannelse
- virksomheder og brancher
- kultur og samfund

Undervisningen tager udgangspunkt i tekster og emner, der understøtter elevens opfyldelse af målene for den faglige uddannelse, som eleven er i gang med.

Dokumentation

Eleven dokumenterer løbende sit danskfaglige arbejde.

Casearbejde

En eller flere virksomheder, brancher eller lignende danner udgangspunkt for elevens arbejde med caseopgaver.

Afsluttende bedømmelse

Skolen kan vælge at afslutte faget med en standpunktskarakter. Eleven bedømmes i henhold til fagets mål.

11. Elevens arbejdstid

Der skemalægges 30 lektioner pr. uge hvoraf 2 lektioner tirsdag over middag er uden lærerdækning.

Desuden vil der ud af de 30 lektioner blive tilrettelagt 2-4 lektioner som lektiecafe. Der af sættes derudover 7 lektioner til forberedelse/lektielæsning.

12. Overgangsordning

Denne lokale undervisningsplan gælder for elever, der påbegynder uddannelsen efter den 25. januar 2010.

Planen revideres løbende i forhold til resultater af løbende evalueringer og kvalitetsmålinger. Revisionerne drøftes på møder med det lokale uddannelsesudvalg.